

Üç Milyon Yahudiye Hoş Geldiniz Üç Buçuk Milyon Suriyeliye Defol mu

– Sami Biber · 03 Mayıs 2019

ÜÇ MİLYON YAHUDİYE “ HOŞ GELDİNİZ”, ÜÇ BUÇUK MİLYON SURİYELİYE “DEFOL” MU? –1.
BÖLÜM-

1- KISIM:

A) SÜRGÜNLER VE KIRIMLARLA GEÇEN ASIRLAR

B) MOSES BEN RAPHAEL ABRABANEL,NASIL SABETAY SEVİ, SABETAY SEVİ NASIL AZİZ MEHMET EFENDİ OLDU?

C) BÜLBÜLDERESİ MEZARLIĞI, ŞEMSI EFENDİ, HASAN TAHSİN.

3,5 Milyon Suriyeliyi ülkemize kabul etmemiz üzerine bazı vatandaşlarımız “ Ülkemde Suriyeli görmek istemiyorum. Defolup gitsinler” Derken bazı vatandaşlarımız da “ Müslüman Suriyelilere gelince defolsunlar diyorsunuz ama ülkemize üç milyon Yahudi, yurt dışından getirilip hepsine T.C. Kimliği verildiğinde gıkınız çıkmıyor.” Diyerek Suriyelilere gösterilen tepkinin haksız olduğunu dile getirmeye çalışıyorlar. Kimin haklı kimin haksız olduğu değil benim konum...Benim konum Türkiye Cumhuriyeti- ülkemizde yaşamayan- üç milyon yahudiye T.C. vatandaşlığı belgesi vererek onları Türkiye'ye sokmuş mudur sokmamış mıdır? Böyle bir iddianın aslı astarı var mıdır?” konusudur.

İşte bu sorunun cevabını vermeye çalışacağım ama yazıma direkt bu sorunun cevabı ile başlamayacağım. Biraz daha gerilere gideceğiz, bu arada şu Sabetaycılık olayına da dokunacağız biraz.

Başlayalım bakalım.

A)

MS 70 Yılında Roma İmparatoru Titus, “Yeter ulan bu sapık milletle uğraştığımız. Hepsini def edin bu topraklardan” Diye ferman eyleyince bugünkü İsrail-Filistin topraklarında yaşayan Yahudilerin neredeyse tamamı o topraklardan sepetlendiler.

Sepetlenmesine sepetlendiler ama öyle hepsi sadece belirli bir ülkeye yığılmadı. O günün şartlarında zaten dünyada iki buçuk kıta biliniyordu. Avrupa, Asya ve Afrika'nın kuzeyi...Yahudiler de özellikle batıya yönelip Avrupa ülkelerine iltica ettiler. Ancak iltica ettikleri ülkelerde tabii ki hiç bir zaman “ Hoş

geldiniz, safalar getirdiniz.” Diye karşılanmadılar. Hele bir de burunları paraya karşı bir narkotik köpeğinden daha hassas olukları için ve gittikleri her ülkede kısa sürede ekonominin patroları durumuna geldiklerinden hiç sevilmiyorlardı. Fitneci bir millet olmaları da cabasıydı tabii ki.

Titus’un sürgününden sonra en büyük acıyı Kudüs’te yaşadılar. Kudüs’ü 1096 yılında ele geçiren Haçlılar Müslümanlarla birlikte -o tarihe kadar varlıklarını sürdürebilmiş olan- Yahudileri de topluca katlettiler. Yetmiş bin civarında insanı kılıçtan geçirmişti Hristiyan Haçlılar. Bunun ne kadarı Yahudiydi bilemesek de Müslüman- Yahudi ayırımı yapmadan tam bir katliam gerçekleştirdiklerini biliyoruz.

Yahudiler 1492 yılında bir kez daha kırımla karşı karşıya kaldılar. Bu tarihte İspanya’daki son Müslüman devlet olan Beni Ahmer devletini ortadan kaldıran Kral Ferdinand ve karısı İsabella aynen I. Haçlı seferinde olduğu gibi Müslüman- Yahudi ayırımı yapmaksızın tam bir soykırıma başlamıştı. Yahudileri işte bu soykırımdan zamanın Osmanlı Padişahı II.Bayezıd, büyük ölçüde kurtardı. İspanya’da yaşayan Yahudilerin pek çoğunu Kemal ve Burak Reisler idaresindeki Osmanlı gemileriyle Osmanlı ülkesine getirtti ve İstanbul, İzmir, Selanik başta olmak üzere Osmanlı ülkesinin pek çok şehirlerine yerleştirdi.

Yahudiler bu şehirlerde kısa sürede ekonomiyi ellerine geçirdiler. Mesela Mendes ailesi, Osmanlı topraklarına gelişlerinden sadece bir kaç yıl sonra Çaldıran Seferine seferine çıkan Yavuz Sultan Selim’e – sefer masraflarını karşılama üzere- borç para verdi. Osmanlı’nın en kudretli hükümdarı Kanuni’nin en kudretli sadrazamı Damat İbrahim Paşa da Mendes ailesinden borç almıştı devletin bir takım giderlerini karşılamak için. Osmanlı’da ilk bankerler bu Mendes ailesi oldu ve Galata Bankerleri bu aile ile başladı.

Para onlarda olduğu için güçlüydüler, güçlü oldukları için de sevimsiz...

Bu sevimsiz görüntülerini kamufle etmeleri gerekiyordu. En azından içlerinden bazıları, içinde yaşadıkları Müslüman- Türk toplumuna daha sevimli görünmek için neler yapılması gerektiğini düşünüyordu. Hele bir de Müslümanların inandıkları bir Gargat ağacı olayı vardı ki her an ne olacağı belli olmazdı. Hadis olduğu ileri sürülen şu cümleleri Müslümanlardan çok daha iyi biliyorlardı, bu yüzden sürekli tedirgindiler.

“Müslümanlar, Yahudilerle harp etmedikçe kıyamet kopmayacak. Harp olacak ve Müslümanlar onları yenip öldürecekler. Öyle ki, Yahudiler ağaç ve taşların arkasına saklanacaklar, o ağaç ve taşlar konuşarak, 'Ey Müslüman, ey Allah'ın kulu, arkamda bir Yahudi var, gel onu öldür.' diyecek. Sadece arkad ağacı haber vermeyecek, çünkü bu ağaç, onların ağacıdır.” (Ennihaye, cilt 1, shf. 87, 103, 104, 117; İbni Mace, cild: 2, shf: 1363; Müslim, cild: 4, s. 2239)

B)

1626 da İzmir’de Yahudi bir ailenin bir erkek çocuğu dünyaya geldi. Çocuğa Moses adını verdiler. Tam

adı ise Moses Ben Raphael Abrabanel idi.

Moses Ben Raphael Abrabanel'in gençlik yıllarında Polonya'da Kazak Atamanı Chmielnick Yahudilere büyük bir katliam uygularken Yahudi hahamları, başladılar kutsal kitapları karıştırmaya ve dediler ki "1648 Yılında beklediğimiz mesih geliyor." Lakin 1648 yılı geldiğinde ortada bir mesih görünmüyordu. İşte bu saçmalığı iyi değerlendiren Moses Ben Raphael Abrabanel, 1662 de Mısır ve Filistin de mesihliğini ilan edip hayli taraftar topladıktan sonra 1666 da İzmir'de bir sinagogta Mesihliğini ilan etti. O artık Sabetay Sevi olarak anılacaktı. Bazı Yahudiler ona uyarken bazıları karşı gelince de kızılca kıyamet koptu ve İzmir kadısı olaya el koydu.

Sabetay Sevi,kadı karşısına çıkarıldı. Kadının karşısında " Benim amacım padişahımız efendimize düşman olan üç Yahudi haini ortaya çıkartmaktır." Diyerek kendisini savunan Sevi, paçayı kurtarmıştı ve taraftarları bu paçayı kurtarma olayını mesihin mucizesi olarak görünce adamın şöhreti daha da artmış, Hristiyanlar, hatta Müslümanlar içinde dahi onun mesih olduğuna inanlar olmuştu.

Durum Osmanlı Devlet yönetiminin kulağına gidince Sabetay Sevi İstanbul'a çağrıldı.

O İstanbul'a doğru yola çıktığında binlerce müridi de İstanbul'a doğru yola çıktı. Mesihlerine hiç bir gücün hiç bir şey yapamayacağına, denize atsalar boğulmayacağına,ateşe atsalar yanmayacağına, baltanın onun boynunu kesemeyeceğine, ok ve mızrağın onu delemeyeceğine son derece inanıyorlardı.

Padişah IV. Mehmet'in kafes arkasından takip ettiği bir sorgulamadan sonra Şeyhülislam Minkarzade Yahya Efendi " Madem mesihsin o halde bize bir mucize göster." Dedi.

İyi Türkçe bilmeyen Sabetay Sevi'ye, Yahudi iken İslamiyete geçmiş olan hekim Hayatizade Mustafa Fevzi Efendi tercümanlık yapıyordu ve bu teklifi İbrani dilinde Sabetay Sevi'ye söyledi. Sabetay Sevi " Nasıl bir mucize?" Diye sorunca Şeyhülislam açıkladı, tercüman tercüme etti Sabetay Sevi'ye: " Çırılçıplak soyunacaksın ve okçularımız senin vücuduna ok atacaklar. Eğer mesihsen ok sana tesir etmeyecektir zaten"

Mesih efendi hazretleri (!) -tarihi kayıtlara geçmese de- tercümanının kulağına mutlaka "Aha da b.ku yedik. " Demiştir.

Şimdi merak ediyorsunuzdur "Sabetay Sevi böyle bir denemeye tâbi tutuldu mu?" Diye. Yani Osmanlı okçuları Sabetay'ı kevgire mi çevirdi, yoksa adamın vücuduna bir sürü ok atıldı ama ona hiç bir şey olmadı mı? "

Sabetay Sevi baktı süzgeç olacak, başladı ağlamaya: "Aman efendim, ben basit bir adamım. Mesih filan değilim. Maalesef bu cahil halk böyle yakıştırmalarda bulunuyor benim hakkımda. Ben masumum"

Şeyhülislam Efendi sakallarını sıvazlayıp nasıl bir hüküm vereceğini düşünürken tercüman Hayatizade, Sabetay Sevi'nin kulağına eğildi: " Vallahi böyle ben masumum diyerek g.tü kurtaramazsın. Bundan kurtuluşunun tek bir yolu var: Müslüman olmak."

Sabatay Sevi "Kabul" Deyince Hayatizade, durumu Şeyhülislama anlattı. Şeyhülislamın yüzü güldü, Sabatay Sevi kelime-i şahadet getirerek Müslüman oldu.

Sonrasında hamama sokulup bir güzel sabun- kese atıldı.Gusül abdesti aldırıldı. Yahudiler zaten sünnetli olduklarından o konuda bir sıkıntı yaşanmadı ve en son Padişahın huzuruna çıkarıldı. Padişah IV. Mehmet'in emriyle Sabetay Sevi'ye törenle hil'at giydirildi, Mehmet adı verildi, kendisine kapıcılar kethüdalığı görevi, 150 akçe de maaş tevdi edilerek salınverildi. O artık Mehmet Efendi diye anılacaktı. (İleriki yıllarda Bektaşî tekkeleri ve Aziz Mahmut Hüdaî dergahına çok gidip geldi ve artık Aziz Mehmet Efendi unvanı ile anıldı uzun bir müddet.)

Padişah IV. Mehmet " Oh beee. Ben de bayağı bayağı gözü bizim tahta dikmiş sanıyordum. Kurtulduk bu beladan da " Diye düşünüyordu.

Sabetay Sevi hayranlarının büyük bir kısmı onun Müslüman olduğunu duyunca şok olmuşlardı. Küfrün, hakaretin bini bir paraydı.Lakin önemli bir bölümü aksine onun mesih olduğuna daha da inanmıştı. Çünkü Gerçek Mesihin Müslümanlar arasında kaybolacağı görüşü Yahudiler arasında biliniyordu. Bu yüzden Sabetay'ın davranışı geleneğe uygundu. Sabetay, taraftarlarının dağılması için her türlü yola başvurdu. Taraftarları, efendilerinin durumunu Firavunun sarayında kalan Hz. Musa'ya benzetiyorlardı. Ayrıca Sabetay'ın göğe çıktığı, Tanrının emriyle yerini Türk kıyafetiyle dolaşan bir meleğe bıraktığı söyleniyordu.

Sabatay Sevi'nin eşi Fatma, kardeşleri, Ahmed, Abdullah, oğlu ise İsmail adıyla sözde Müslüman olmuşlardı. Günde beş vakit namazda camilerde görmek mümkündü onları ama evlerinde, dört duvar arasında yine Yahudi idiler.

Böylece Osmanlı toplumu içerisinde - bugün dahi- aslında Müslüman mıdır yoksa Yahudi mi olduğunu asla bilemeyeceğimiz bir başka Yahudi topluluğu da oluştu. Bu arada hemen belirtelim yine zaman içinde bu Yahudiler içinde eski dinlerini unutup sadece Müslüman olanlar, Müslüman olarak yaşayanlar da oldu.

Devamlı göz hapsinde tutulan Sabetay Sevi'nin İslam dışı davranışlarda bulunduğu tespit edildiğinden İstanbul'dan sürüldü. Balkan topraklarında bir müddet daha yaşayan Sevi 1675 de bugünkü Karadağ Devletinin sınırları içinde, oldukça güzel bir sayfiye şehri olan Ülgün'de öldü. Ölümünden sonra bazı Yahudiler asırlarca süre hacı olmak için Ülgün'e onun mezarını ziyarete gittiler. (Müslümanlar da Evliya

Aziz Mehmet Efendi'nin Türbeisi diye gitti tabii ki. Çünkü mezarı tam bir Müslüman Evliyasının mezarı gibiydi. 2. Resim)

C)

Sabetay Sevi'nin ölümünden sonra onun ruhunun kayınbiraderi Yakup'a geçtiğine inanalar oldu. 1720 de ise bu topluluk Karakaşiler, Kappaniler ve Yakubiler olarak üçe ayrıldı.

Bu grubun yani Sabetaycılarının İstanbul'daki mezarlıkları Üsküdar-Bülbülderesi mezarlığıdır. Ölenlerini(Karakaşiler ve Kappaniler) bu mezarlığa defnedeler. Ancak Sabetay Sevi ve yirmi altı halifesinin soyundan olmayanlar bu mezarlığa gömülemezler, onların yeri Feriköy, Aşıyan, Zincirlikuyu, Karacaahmet ve Nakkaştepe Mezarlıklarındaki özel bölümlerdir. Bazı Sabetaycı Yahudi mezarları, Müslüman mezarlarına benzer ancak pek çoğunun baş tarafları kible yönünde değildir. Zaten bazılarında da gizli anlamlar içeren sembollerini görmek mümkündür. Müslüman mezarlarından en bariz farkları mezar taşlarında ölenlerin resimlerinin bulunmasıdır.

Mustafa Kemal Atatürk'ün ilk mektep öğretmeni Şemsi Efendi'nin mezarı da bu mezarlıkta olup mezar taşında resmi vardır ama geleneksel Müslüman- Türk mezar taşlarında yazılı olan " Hüvel Baki" veya " Ruhuna Fatih" Gibi bir ifade mezar taşında yoktur.

Şimdi oldukça şaşıracağınız bir husus daha: İzmir'in 15 Mayıs 1919 da Yunanlılar tarafından işgali sırasında düşmana ilk kurşunu sıkan Osman Nevres'in yani bizim bildiğimiz adıyla Hasan Tahsin'in mezarı da Bülbülderesindedir. 15 Mayıs 1919 da düşmana ilk kurşunu İzmir'de sıkan, o gün de İzmir'de şehit olan, hayatının önemli bir kısmında hep İzmir'de yaşamış birinin naaşının o hengamede İzmir'den alınıp İstanbul'a getirilmesi, İstanbul'da başka mezarlık yokmuş gibi Bülbülderesi mezarlığına konması bir hayli gariptir ama bu konuda bir şey yazmayacağım.

Mezarlığın hemen girişindeki Feyziye Hatun Camii 1882 yılında özellikle Selanikli Sabetayist ailelerin yardım ve destekleri ile açılmıştır. Cumhuriyet önemimizin ilk modern okulları olarak gösterilen Feyziye Mektepleri, Şişli Terakki Lisesi de Sabetaycılarının açtıkları okullardır. Selanikteki Yeni Cami, Sabetayistlerin yaptırdığı en büyük ve önemli camilerden sadece bir tanesidir.(Resmi yukarıda.)

Yahudiler içinde Safarad Yahudileri ve Eşkenazlar diye ifadeler de rastlanır.

Almanya, Fransa ve Doğu Avrupa'da yaşayan veya onların soyundan gelen Yahudiler Eşkenaz, İspanya, Portekiz, İtalya, Yunanistan, Türkiye, kuzey Afrika ve Ortadoğu'da yaşayan Yahudiler ve onların soyundan gelenler Safarad'dır. Yani bize 1492 de İspanya'dan gelenler Safarad Yahudileridir.

Evet, şimdi Yahudileri biraz daha tanıdıktan sonra ana konumuza dönelim.

Yarın da o konuya dönelim inşallah. Yani Cumhuriyet döneminde üç milyon Yahudiyi ülkemize sokup onları T.C. Vatandaşı yaptık mı?

Gelecek bölümde inşallah.

RESİMLER:

- 1- Sabetay Sevi'nin temsili bir resmi
- 2- Sabetay Sevi'nin Karadağ- Ülgün'deki mezarı (Müridlerini aksine onun mezarı sanki bir Müslüman evliyanın türbesi gibi.)
- 3- Sabetaycılar tarafından Selanik'te yaptırılma Yeni Cami
- 4- Sabetaycılarının büyük desteği ile İstanbul- Üsküdar- Bülbülderesi mezarlığının bitişiğine yaptırılmış olan Feyziye Hatun Camii
- 5- Üsküdar Bülbülderesinde Atatürk'ün ilk mektep öğretmeni Şemsi Efendi'nin mezarı
- 6- Bülbülderesi Mezarlığında İzmir'in işgali sırasında Yunan askerine ilk kurşunu atan akabinde de kendisi orada öldürülen Osman Nevres'in (Hasan Tahsin) Mezarı.
- 7-Sebatayistliğin de Fetöçülüğün de temel prensibinin en en doğru şekilde mermere nakşedilmiş hali: Üzerinde "Sakladım, söyleyemedim, derdimi gizli tuttum, uyuttum" yazılı bir mezar. Tabii ki o da Bülbülderesinde.